

گپ‌وگفت با بانوی هنرمندی که فرهنگ و هنر ایرانی را به تصویر می‌کشد

اصالت هنر با نقاشی ایرانی

هم محلی

ایرانی هر دورا دارم اما زمانی که نقاشی ایرانی می‌کشم حس و حال دیگری دارم اینکه از حس دنیوی جدا شده و تمام تمرکز خود را روی کاری که انجام می‌دهم می‌گذارم، احساس بسیار خوشایندی است، به نظر من فردی که در زمینه نقاشی ایرانی کار می‌کند باید بسیار صبور باشد چون برای تصویر در آوردن این هنر باید از دقت و ظرافت بسیار زیادی برخوردار بود. «هراتی تصریح می‌کند: «در نقاشی‌های رنال فرد اگر مبانی هنر تجسمی را بداند ظرف چند ساعت تا چند روز می‌تواند یک نقاشی در ابعاد کوچک تا بزرگ را به تصویر کشد اما در نقاشی ایرانی چون با قلم‌موهای بسیار ظریفی به نازکی یک تار مو باید کار کرد، نیاز به مهارت و صبوری زیادی دارد به همین دلیل نیز عقیده دارم زمانی که تابلوی نقاشی ایرانی به پایان می‌رسد خود گو یای شخصیت و هنر و تکنیک فرد است و نیازی نیست تا توضیح اضافه‌ای در رابطه با هنر مند داده شود.»

زمانی که از او سؤال می‌کنیم آیا نخستین نقاشی خود را به یاد دارد و چه نقشی داشته است، با لبخند پاسخ می‌دهد: «هنوز هم نخستین کاری را که به تصویر کشیده‌ام در خانه دارم و هر بار به آن نگاه می‌کنم خنده بر لبانم نقش می‌بندد کار ابتدایی که شاید بسیار ضعیف به نظر برسد و یک کپی از نقش گل بود اما بعد از کشیدن آن بسیار ذوق کرده بودم و همین نقاشی باعث شد تا انگیزه پیدا کنم و این هنر را به طور جدی تر دنبال کنم و در یک بازه زمانی پیشرفت بسیار خوبی داشته باشم.»

یکی از بهترین خاطرات خود را مربوط به نمایشگاه گروهی دو سال پیش می‌داند و بیان می‌کند: «در این نمایشگاه قرار بود تا هنر نقاشی ایرانی را با یک سری از منسوجات و وسایلی همچون جعبه جواهرات و تابلو و وسایل کار بردی به نمایش بگذاریم تا تلفیقی از هنر جدید و قدیم در کنار یکدیگر باشد به خاطر دارم دلهره زیادی داشتیم که آیا کارهای مادر نمایشگاه مورد استقبال بازدیدکنندگان قرار می‌گیرد یا خیر؟»

هراتی ادامه می‌دهد: «نمایشگاه ۵ روزه بود و در نخستین روز تمام تابلو و وسایلی که روی آن‌ها نقاشی کرده بودیم به فروش رسید، همین باعث شد تا دوباره وسایل را خریداری کرده و هر شب روی آن‌ها نقاشی بکشیم، این همه استقبال مخاطب برای ما خاطره بسیار شیرینی را رقم زد و متوجه شدیم که هنوز هم مردمان ما علاقه مند به هنر ایرانی هستند.»

او که از سن ۹۳ به طور جدی با راهنمایی‌های استادان خود به ویژه استاد سیدرضا صفری، زهرا تندکار و بهمن شریفی نقاشی ایرانی را دنبال می‌کند، می‌گوید: «خانه ملک به عنوان مرکز آفرینش هنرهای سنتی زیر نظر میراث فرهنگی اقدام بسیاری خوبی را در راستای احیای هنر ایرانی مانند گلیم بافی، مینا و مس، فیروزه کوبی، نگارگری و نقاشی ایرانی و... انجام داده است و این موضوع باعث شده تا به همراه بسیاری از هنر مندان ساعتی از روز را در این مکان به فعالیت‌های هنری بپردازیم که اقدامی بسیار تحسین برانگیز است.»

او تأکید می‌کند: «نقاشی ایرانی مخاطبان خاص خود را دارد و بسیاری از تابلوهای ما سفارشی است و اینکه مکانی مانند خانه ملک برای حضور هنر مندان این عرصه اختصاص یافته است بسیار جای تقدیر و تشکر دارد.»

«زهره‌هراتی» ۳۸ ساله یکی از بانوانی است که هنر و ذوق خود را در زمینه نقاشی ایرانی با گرایش تذهیب به تصویر می‌کشد. هنری که شاید در ذهن بسیاری از ما ناشناخته باشد چون واژه تذهیب را بیشتر در خطاطی‌ها و خوش‌نویسی‌های حاشیه قرآن کریم یا دیوان حافظ دیده‌ایم. او که از دوران نوجوانی علاقه مند به رنگ و هنر نقاشی بوده بنا به شرایط موجود نمی‌تواند تحصیلات خود را در دوره متوسطه در این رشته ادامه دهد اما بعد از گذشت چند سال علاقه او باعث می‌شود تا تحصیلاتش را در دانشگاه با مدرک کاردانی نقاشی ایرانی و کارشناسی نقاشی عمومی ادامه دهد. او یکی از هنر مندانی است که در خانه ملک مشغول به فعالیت است و هنر خود را برای علاقه‌مندان به نمایش می‌گذارد. در این گفت‌وگو بیشتر با هنر نقاشی ایرانی و کارهای «هراتی» آشنا می‌شویم.

هراتی صحبت‌هایش را با این جملات آغاز می‌کند که تمام انسان‌ها از دیدن رنگ‌ها و نقش‌هایی که بر روی یک تابلو جان گرفته‌اند و به تصویر در آمده‌اند لذت می‌برند، سپس می‌افزاید: «نقاشی ایرانی ریشه در ایران باستان دارد و در گرایش‌های مختلف نگارگری، تذهیب، مینیاتوری و گل و مرغ تقسیم‌بندی شده است، اما بیشتر افراد جهان این نوع از نقاشی را به نام استاد فرشچیان می‌شناسند.»

وی ادامه می‌دهد: «گرایش تذهیب که علاقه‌مند به نقاشی در این حوزه شدم ریشه کاملاً ایرانی دارد، هر چند عرب‌ها و افغانستانی‌ها نیز در این حوزه وارد شده‌اند اما در اصل این نقاشی خواسته و ایده آن از ایرانی‌ها بوده است، در گذشته برای احادیث و اشعار ارزش بسیاری قابل می‌شدند و آن‌ها را روی کاغذهای ساده نمی‌نوشتند، بلکه اعتقاد داشتند باید این اشعار بر روی کاغذهای تزیین شده نوشته شود. در ابتدا هنر مندان از طلا برای نقاشی در حاشیه کاغذ یا تصویرگری استفاده می‌کردند به همین دلیل هم نسخه خطی قدیمی حاشیه‌های طلایی رنگ دارد، با گذشت زمان از رنگ‌های طبیعی و سپس رنگ‌های مصنوعی استفاده شد.» این بانوی هنر مند با اشاره به اینکه هنوز هم استادانی که هنر نفیس ایرانی را به تصویر می‌کشند از آب طلا استفاده می‌کنند، بیان می‌کند: «بیشتر افراد، نقاشی ایرانی را همان هنر مینیاتوری یا تصاویر لیلی و مجنون می‌دانند در صورتی که این نوع نقاشی از ظرافت بسیار زیادی نسبت به نقاشی‌های رنال یا عمومی برخوردار است به عنوان مثال تمام گل‌ها و شاخه‌ها و حتی رنگ‌ها در این نوع نقاشی اسم دارند و از چارچوب مشخصی پیروی می‌کنند که طی سالیان سال دستخوش تغییر نشده است.»

هراتی تصریح می‌کند: «دو نوع دیدگاه در باره نقاشی ایرانی و سبک و سیاق آن وجود دارد که یکی از آن‌ها می‌گوید این چارچوب حفظ شده باعث می‌شود تا هنر مند نتواند خلاقیت خود را نشان دهد اما دیدگاه دوم بیان می‌کند که آن قدر این هنر غنی بوده است که توانسته جایگاه خود را از همان ابتدا تا کنون که قرن‌ها می‌گذرد حفظ کند و هنوز هم مخاطب خاص خودش را داشته باشد.»

وی از علاقه‌اش به این هنر این‌گونه برایمان می‌گوید: «تجربه نقاشی عمومی یا رنال و نقاشی

فردی که در زمینه نقاشی ایرانی کار می‌کند باید بسیار صبور باشد